N. K. JEMISINOVÁ

SLUNCE VE STÍNU

Snová krev:
svazek druhý

Dobrodružná série
z pera nejoceňovanější
fantasy autorky
současnosti

host

Přeložil
Roman Tilcer

N. K. JEMISINOVÁ

SLUNCE VE STÍNU

Snová krev:
svazek druhý

Brno 2022

The Shadowed Sun
Copyright © 2012 by N.K. Jemisin
Cover illustration by Marc Yankus
Cover design by Lauren Panepinto
Cover © 2012 Hachette Book Group, Inc.
Translation © Roman Tilcer, 2022
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2022
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-1386-4 (PDF)
ISBN 978-80-275-1387-1 (ePUB)
ISBN 978-80-275-1388-8 (MobiPocket)

V poušti
viděl jsem tvora, nahého, zvířeckého,
kterak na zemi dřepí,
srdce své v rukou má
a požírá.
Děl jsem: „Chutná ti, příteli?“
„Hořké je, hořké,“ odtušil,
„ale chutná mi,
protože je hořké
a protože je to mé srdce.“

STEPHEN CRANE
„V poušti“
Černí jezdci a další verše

1

Sdílečská zkouška

Bylo dvě stě padesát šest míst, kde se člověk mohl skrýt ve vlastním těle. Voják umírající Hanani pod rukama utekl někam hluboko. Prohledala jeho srdce, mozek a útroby, třebaže duše tyto orgány navštěvuje méně, než si nekněží myslejí. Prozkoumala jeho ústa a oči, to druhé obzvlášť pečlivě. Nakonec stopu duše našla za lalokem jater a následovala ji do snu o stinných rozvalinách.

Z šerých mlh se vynořovaly hromady trosek — rozpadající se stavby tak obřích rozměrů, že by člověk vedle jediné cihly vypadal jako trpaslík, a tak cizího slohu, že nedokázala odhadnout jejich účel. Palác? Chrám? Tak jako tak je to kamufláž. Pod nohama se Hanani třpytil prach, něco víc než slída: každým krokem rozvířila milion hvězd. Všechny je za sebou pečlivě vracela na místo.

Jestli chce najít vojáka, bude se nejprve muset vypořádat s prostředím. Byla hračka ruiny uspořádat, jenom si dřepla a dotkla se země. Z konečků prstů se jí rozjela krajka z jasně žlutých, zářivých vláken snového ichoru, na chvíli se vryla do země a vzápětí zmizela.

O jeden nádech později se prach zatřepotal a zapečetil popraskaný kámen — předzvěst změny. Nato pukla země a otřásla se, velké cihly se zvedaly a létaly vzduchem, skládaly se a vytvářely sloupy a zdi. Kdyby se Hanani dívala, viděla by, jak se na pozadí postupně tmavnoucího nebe všude kolem ní vypínají obrysy olbřímího města. Jakmile však bylo hotové, zvedla se, šla dál a nic si neprohlížela. Měla na práci něco mnohem důležitějšího.

[„Trvá to déle, než by mělo."

„Zranění se hojí."

„To mu nebude nic platné, jestli zemře."

„Nezemře. Má ho. Sleduj."]

Hanani nejprve minula kamennou klenbu a pak se zastavila, otočila se a prohlédla si ji. Oblouk byl o výšce člověka, v této snové krajině šlo o jediný prvek běžných rozměrů. Za průchodem se prostíraly stejné stíny, jaké halily všechno — ne. Byly tu ještě hustější.

Hanani se opatrně přiblížila a zkusila pod klenbou projít.

Stíny ji nepustily.

Představila si osvětlení.

Stíny zhoustly.

Po chvíli přemýšlení přivolala bolest, strach a vztek a ovinula se jimi. Odpor stínů polevil — vojákova duše poznala spřízněné pocity. Hanani prošla pod klenbou a ocitla se v atriové zahradě, takové, jaká by měla chladit srdce každého domu — všechny rostliny tu však zemřely. Hanani se rozhlížela, protahovala se pod popraskanými palmami a mezi zvadlými šlahouny popínavých měsíčních slz a mračila se na zetlelé pozůstatky

květinového záhonu. Potom zahlédla něco za ním: ve středu zahrady, schoulený v hnízdě vlastního smutku, ležel voják.

Hanani se zastavila a přesunula zlomek pozornosti zpátky do říše bdění.

[„Daju? Brzo budu potřebovat další snovou žluč.“

„Ano, Hanani — ehm, chci říct sdíleči-učni.“]

Následně se Hanani vrátila do snu o skryté zahradě. Voják ležel s pokrčenými koleny a objímal se, jako by se chtěl utěšit. V ohybu těla mu zela rána a z té mu do jámy uprostřed hnízda vyhřezávala střeva. V díře Hanani nic neviděla, pouze tu zvrácenou pupeční šňůru, která ho s ní spojovala.

Smrt, řekl okolní vzduch.

„Tady ne, prosebníku,“ odpověděla Hanani. „Tohle jsou stínové kraje. Pro smrt existují lepší místa.“

Voják se nepohnul, jenom opět zatoužil po smrti. Hanani znovu vznesla námitku. *Vzpomínka*, zkusila ho zlákat.

Trýzeň vzplanula v podobě chladných, purpurově-bílých chuchvalců, ovíjely se kolem hnízda a zatím se zhmotnila nová postava. Další muž: starší, vousatý po způsobu mužů severské krve, rovněž oděný jako voják, zjevně však nějaké vyšší hodnosti než ten Hananin. Nějaký příbuzný? Mentor? Milenec? Ať už to byl kdokoli, patřil mezi jeho blízké.

„Odešel,“ hlesl Hananin voják. „Odešel beze mě.“

„Nechť navždy dlí v Jejím míru,“ opáčila Hanani. Roztáhla ruce do stran a zanořila prsty do mlžného kruhu. Tam, kde se ho dotkla, se s jeho bělí začala mísit tepající vlákna syté červeni.

[„Spotřebovává další snovou krev? Tímhle tempem jí dojde.“

„Tak jí přidáme. Vždyť ho ta pouštní chamraď málem rozsekla vejpůl, člověče, co bys čekal?“]

Hananin voják zasténal a stočil se ještě víc do klubíčka, ze zdí se totiž natáhla rudá vlákna a vsákla se mu do pokožky. Mlha se náhle zatřepotala a obraz vousatého vojáka vybledl jako stín. Místo něj se zobrazovaly jiné výjevy, s každým nádechem přicházely, prolínaly se a bledly. Osamělé sezení na hradbách. Šermířský výcvik. Pryčna v kasárnách. Říční prám.

Hanani vzpomínky přemlouvala, aby pokračovaly, a jemnými návrhy je naváděla novým směrem. *Blízcí. Život.* Výjevy se měnily, zobrazovaly teď onoho vousatého vojáka a další — bezpochyby prosebníkovy druhy nebo příslušníky jeho kasty. Smáli se, povídali si a věnovali se každodenním úkolům. Zatímco obrazy plynuly, Hanani kolem muže opatrně sáhla do otvoru, který ho pohlcoval. Při prvním dotyku jí paží projela bolest, jako by dostala ránu — ale studenou, tak strašně studenou! Hanani lapala po dechu a přemáhala nutkání vykřiknout, prsty jí tuhly, mrzly a praskaly —

Ne. V duchu pronesla slabiky svého duševního jména a uvažovala opět jasně, vzpomněla si, že to je sen a ona ho ovládá. *Tahle bolest není moje.* Když ruku vytáhla, byla v pořádku.

Muž však nebyl — bolest ho požírala. Hanani se znovu soustředila na obrazy a všimla si jistého výjevu z hostince. Prosebník tam nebyl, viděla však jeho mrtvého milého a další druhy, smáli se a zpívali košilatou písničku. Hanani rázem došlo, že tu hrozí nebezpečí.

Prosebník byl zraněn při nájezdu, jeho milého zabili. Netušila, jestli padl i zbytek jeho společníků. Pokud ano, mohla tímhle svým snažením ještě zvýšit jeho touhu po smrti.

Nezbývalo než to zkusit.

[„— jako bys chtěl, aby selhala, Jehamwy."

„Ovšemže nechci. Rada si prostě chce být jistá její způsobilostí."

„Kdyby Rada věděla něco o léčení, tak by —"

„Co je to za zvuk?"

„Nevím. Ozývá se to z výklenků pro výběr desátků. Daju? Je všechno v pořádku, chlapče?"]

Rozptýlení během narkomancie může být nebezpečné, ba i smrtící. Hanani se soustředila na svůj úkol a přetvořila kolem vojáka výjev z krčmy. Jeho druhové přestali zpívat a otočili se k němu, zdravili ho a nabízeli mu vzpomínky a přetékající poháry. Pivo ve snovém světle zářilo teplou, sytě zrzavou barvou. Vousatého vojáka za nimi nechala Hanani v tichosti rozplynout.

„Podívej," vyzvala prosebníka. „Tví společníci čekají. Nepřipojíš se k nim?"

Muž zasténal, zkusil se v hnízdě narovnat a ztěžka se k nim začal zvedat. Snovou krajinou zadul silný vítr a odvanul město a stíny. Hanani napjala vůli společně s tou vojákovou a zahrada se rozplynula, její přítmí náhle nahradily zářivé lucerny a stěny hostince. Hnízdo nicméně zůstalo, neboť muž byl se svou bolestí pevně spjatý. A tak se Hanani okraje hnízda dotkla a ono se zmenšilo, rychle se scvrklo v drobnou tmavou kuličku, tak malou, že by se vojákovi vešla

do dlaně. Muž na Hanani truchlivě pohlédl a pevně si kuličku přitiskl k hrudi, ale nebránil se, když mu Hanani přeťala provazec střev a nechala ho spadnout na zem. Plandající konec mu přiložila k břichu a on zmizel a rána zrovna tak. Nakonec Hanani vyvolala oděv, chvíli byl rozostřený a pak ho vojákova mysl vytvarovala do podoby límce s šedými acháty a bederní sukně gudžárejské městské stráže.

Voják na Hanani kývl a pak se otočil ke svým společníkům. Ti ho obklopili, objali a on se najednou rozplakal. Ale už byl v bezpečí. To ona ho sem přivedla, to ona ho opět učinila zdravým, jak na těle, tak na duši. *A je ze mě sdíleč!*

Ale ne, to předbíhala. Ať už si vedla jakkoli dobře, o tom, zda prošla zkouškou a plnohodnotně se zařadila mezi sdíleče, mají rozhodnout její soucestní bratři, a následně to ještě musí potvrdit Rada. A byla naprostá hloupost nechat se ovládnout emocemi, když prodlévala ve snění — nechtěla si to zkazit dětinskou chybou. A tak si s hlubokým povzdechem utřídila myšlenky, opustila vojákův sen a vydala se podle nezřetelného rudého úponku zpátky ke své duši, do své tělesné schránky —

S jejím vědomím však cosi škublo.

Zastavila se a zamračila. Za sebou, nakolik lze mluvit o směru, měla snový svět Ina-Karech. Před sebou měla Hona-Karech, říši bdění. Otevřela oči své snové podoby a zjistila, že stojí v šedě stínované verzi bdícího světa. Napětí a čilý ruch, jimiž to v Síni požehnání ještě před chvílí žilo, znenadání utichly. Hanani stála na stupínku u nohou velké, vysoké Hanandžiny sochy z nočního kamene, avšak její prosebník byl pryč.

Nikde neviděla ani Mni-inha a učitele Jehamwyho, kteří dohlíželi na průběh zkoušky. V Síni panovalo ticho a nikdo tu nebyl, jen ona.

Říše mezi bděním a sněním. Hanani se zamračila. Tady se zastavit nechtěla. Soustředila se a zapátrala po své umblike, aby mohla dokončit zpáteční cestu do bdění — a vtom se zarazila, protože něco zaslechla. Tam. Tamhle, u výklenků pro výběr desátků, kde sdíleči-učňové a akolyté odčerpávali sny z myslí spících věřících. Pomalý, hluboký zvuk, nepodobný ničemu, co kdy slyšela. Skřípot kamene?

Nebo dech nějakého obrovského, mohutného zvířete.

[„Hanani."]

V mezisvětě nebylo nic skutečné. Prostor mezi sny, to byla prázdnota, kde to duši mohlo unášet a ona se neměla čeho zachytit — představ, vjemů ani konceptů. Člověk by tu snadno zešílel. Hanani díky svému duševnímu jménu a výcviku nebyla až v takovém nebezpečí, protože se už dávno naučila vytvořit kolem sebe při každé cestě tímto územím ochranný konstrukt — v tomto případě stínovou Síň. Přesto se tomuto mezisvětu pokud možno vyhýbala, neboť s lehkostí se jím dokázali pohybovat pouze sběrači. Bylo přinejmenším znepokojující, že se tu bezděky zjevila.

Zadívala se přimhouřenýma očima k výklenkům a přemýšlela: zapomněla při léčení vojáka na něco, udělala něco špatně při přechodu z Ina-Karechu? Šlo o lidský život — bylo její povinností počínat si pečlivě.

[„Hanani. Léčení je hotové. Pojď."]

Něco narušilo nehybnost v ústí jednoho výklenku. Vynořilo se to z něj za jedním ze sloupů zahalených

květinami, jenž částečně zakrýval výhled. Hanani vycítila úmysl a sílu, pomalu rostoucí zlobu. Nejprve ji zneklidnila a vzápětí přímo vyděsila —

[„Hanani.“]

Celá stínová síň se zachvěla, načež se rozjasnila a zaplnila lidmi, vánkem a šumem. Hanani zadržela dech a zamrkala, duše se jí vrátila do těla. V říši bdění. Vedle ní stál její mentor a tvářil se ustaraně.

„Mni-inhu-bratře. Něco se…“ Hanani zmateně zavrtěla hlavou. „Ještě jsem neskončila.“

„Udělala jsi už dost, učni,“ ozval se chladný hlas. Vedle místa, kde probíhalo léčení, stál zakaboněný Jehamwy, podsaditý plešatějící učitel v pokročilém věku. Před ní, na jednom z dřevěných lůžek určených pro návštěvy sdílečů, ležel Hananin voják a spal hlubokým spánkem čerstvě zahojeného. Hanani mimoděk odhrnula obvazy a podívala se mu na břicho. Bylo zatažené, beze stopy po jizvě, stále však potřísněné krví, která se z něj vyřinula před zahojením.

„Můj prosebník je v pořádku,“ řekla Hanani a zmateně se na Jehamwyho podívala.

„O něj nejde, Hanani.“ Mni-inh si dřepl k lůžku, přiložil vojákovi dva prsty k očním víčkům a zkontroloval její práci. Na chvilku zavřel oči. Rychle se mu pod víčky hýbaly. Pak vydechl a vrátil se. „Opravdu je v pořádku. Pošlu pro někoho z jeho kasty, ať ho odnesou domů.“

Hanani už se necítila tak dezorientovaná. Rozhlédla se po Síni požehnání a zamračila se. Když na vojákovi začala pracovat, byla Síň plná a šuměla hlasy těch, kdo přišli odevzdat měsíční desátek nebo

žádat Hetawu o pomoc, případně jen tak posedět na lavicích mezi rozkvetlými měsíčními slzami a pomodlit se. Vysokými okny z hranolového skla stále pronikal sluneční svit, nyní však byla Síň prázdná, s výjimkou těch, kteří stáli s Hanani na stupínku, a hloučku sdílečů a ochránců u jednoho výklenku na výběr desátků.

Na stejném místě, kde v mezisvětě cosi zahlédla. To bylo zvláštní. A na to, aby Síň uzavřeli veřejnosti, bylo ještě příliš brzy.

„Hanani s tím nemá nic společného," pronesl Mni-inh. Řekl to tak ostrým tónem, že se po něm překvapeně ohlédla. Mni-inh se mračil na učitele Jehamwyho.

„Ten chlapec jí nosil desátky," namítl Jehamwy. „Zjevně to s ní souvisí."

„Jak? Byla tak ponořená do snění, že si nemohla ničeho všimnout."

„Tomu chlapci bylo teprve třináct let. Nechala ho přenášet tekutiny, jako by to byl plnohodnotný učeň."

„No a? Víš stejně dobře jako já, že přenášet tekutiny dovolíme každému akolytovi, který k tomu projeví vlohy!"

Člen Rady zavrtěl hlavou. „A někdy na to nejsou připraveni. Tento incident je přímým důsledkem toho, že tvůj učeň nadměrně spotřebovával tekutiny —"

Mni-inh ztuhl. „Nevzpomínám si, že bys kdy prošel sdílečskou zkouškou, Jehamwy."

„A co ta jeho touha se jí zavděčit? Člověk nemusí být hned sdíleč, aby to pochopil. Chodil za ní jako ochočený pes, byl tak poblázněný, že by pro ni udělal cokoli. Dokonce se kvůli ní pokusil o narkomantskou proceduru, jež byla nad jeho síly."

Hanani při léčení klečela na polštářku, ale stejně jí ztuhla kolena. Nyní nemotorně vstala. „Prosím…“ Oba muži zmlkli a podívali se na ni. Mni-inhův výraz náhle zabarvila lítost. To Hanani vyděsilo, protože mohli mluvit jedině o jednom chlapci. „Prosím, Mni-inhu-bratře, řekni mi, co se Dajuovi stalo.“

Mni-inh si povzdechl a přejel si rukou po vlasech. „V desátkových výklencích došlo k nehodě, Hanani. Nevím… Není —“

Jehamwy mu s netrpělivým gestem vpadl do řeči. „Měla by vědět, jakou škodu způsobila. Jestli opravdu věříš, že je hodna stát se sdílečem, nerozmazluj ji.“ A pak se obrátil k ní a nasadil trpký a současně spokojený výraz. „Zemřel nositel desátku, sdíleči-učni. A s ním i akolyta Dajuhotem, který ti pomáhal.“

Hanani zadržela dech, pohlédla na Mni-inha a ten jí Jehamwyho slova potvrdil vážným přikývnutím. „Vždyť…“ Hanani nevěděla, co říct. V uších jí zvonilo, jako by na ni Jehamwy křičel, třebaže v Hanandžině síni, u nohou Její sochy, by si nikdo zvýšit hlas nedovolil. Hanandža si cenila míru. „J-jak to? Byl to jednoduchý postup. Daju to prováděl už mnohokrát — věděl, co dělá, už jako malý…“ Jako Lunou potřeštěné dítě, radostný smíšek, stejnou měrou okouzlující a otravný. Nedokázala si ho představit mrtvého. To bylo jako představovat si, že slunce nesvítí.

„Nevíme, jak se to stalo,“ odvětil Mni-inh. Radní otevřel ústa, že něco řekne, ale Mni-inh ho pohledem umlčel. „Nevíme. Slyšeli jsme ho vykřiknout, a když jsme se šli podívat, zjistili jsme, že jsou s nositelem desátku oba mrtví. Během darování se zřejmě něco pokazilo.“

„Ale Daju…“ Po vyslovení toho jména se Hanani stáhlo hrdlo. *Zemřel.* Rozmazalo se jí vidění; přitiskla si ruku k ústům, jako by tak z mysli mohla vytlačit tu hrůzu. *Zemřel.*

„Těla ohledáme,“ pravil Mni-inh ztěžka. „I po přerušení umblike lze provést narkomancii, jež by nám mohla poskytnout nějaké odpovědi. Do té doby —“

„Do té doby,“ uťal ho Jehamwy, „z moci mi svěřené coby členu Rady cest sdíleči-učni Hanani zakazuji nadále vykonávat léčitelské umění či narkomancii, a to až do uzavření vyšetřování.“ Obrátil se k jednomu z černě oděných ochránců, kteří stáli na stráži u vstupu do vnitřní Hetawy — ten se k nim otočil a sledoval je. „Prosím, uvědom o tom své bratry, ochránce Mechi.“ Ochránce s prázdným výrazem vojáka ve službě přikývl.

Daju zemřel. Hanani zírala na Jehamwyho a nemyslelo jí to. Daju zemřel a svět se ohnul do nového, nepoznatelného tvaru. Hanani se měla uklonit přes ruce, aby dala najevo, že rozhodnutí radního pokorně přijímá, a věděla, že když to neudělá, vrhne špatné světlo na Mni-inha. Ale jenom na Jehamwyho strnule zírala a on se čím dál víc mračil.

„Kárání sdílečů je povinností jejich bratří,“ řekl Mni-inh. Pronesl to velmi tiše, Hanani však v jeho hlase slyšela potlačovaný vztek.

„Tak svou povinnost konej,“ odsekl Jehamwy. Hodil posledním chladným pohledem po Hanani, obrátil se a odešel.

Hanani vzhlédla ke svému učiteli. Ten se díval za radním, jako by přemýšlel o něčem krajně nepokojném.

Pak se podíval na ni a jeho hněv vyhasl. Z očí mu četla soucit, ale i odevzdanost.

„Je mi to líto," řekl. „S tím prosebníkem jsi odvedla bezchybnou práci. Nedovedu si představit, že by kvůli tomu naši soucestní bratři tvou zkoušku neuznali, ale…" Zachmuřil se. Vyznal se v hetawské politice lépe než ona.

Takovou budoucnost jsem si nepředstavovala, pomyslela si nějaká část Hanani a zbytek duše se zatím třepotal v kruzích od zármutku k nevěřícnosti a zase zpátky. *Tohle nemůže být pravda.* Přinutila se k úkloně přes jednu ruku. Ta se jí silně třásla. „Ano, bratře."

Mni-inh se její ruky opět dotkl. „Ten hoch ti byl drahý. Dovol mi zavolat sběrače."

Příslib sběračovy útěchy byl lákavý, tuto touhu pak však zastínila hořkost. Hanani přišla o nejmilejšího přítele v Hetawě a vypadalo to, že s jejími nadějemi to nejspíš dopadne stejně. Nestála o útěchu. *Chci, aby všechno bylo jako dřív.*

„Ne," odmítla. „Díky, bratře, ale… radši bych teď byla sama. M—" Přinutila se to ze sebe vypravit. „Mohla bych Dajua vidět?"

Mni-inh před odpovědí krátce zaváhal. V tu chvíli to Hanani došlo: s Dajuhotemovým tělem něco není v pořádku.

„Je to jen schránka, Hanani." Řekl to jemně a svým nejpřesvědčivějším tónem. „Už v ní není. Netýrej se."

Jestli Mni-inh nechce, aby ho viděla, pak Daju nezemřel v míru. Duše, jež zemřely v bolesti, strachu nebo hněvu, to stahovalo do stínových krajů, do temných zákoutí Ina-Karechu, kde po zbytek existence

trpěly v nekonečných nočních můrách. Tohoto osudu se obávali všichni, kdo ctili bohyni Hanandžu.

Hanani se zachvěla, dotápala k nedaleké lavičce a ztěžka se posadila. Potřebovala se schoulit ve Vodní zahradě a proplakat den a noc.

Mni-inh jí četl ve tváři. „Hanani," začal, pak se ovšem zarazil a ponuře se odmlčel. Sdíleči byli vycvičení k tomu, aby po tragédii nabízeli útěchu, ale nebyli to sběrači — jejich útěchou byla pouze slova a ta nejsou kdovíjak účinná. Hanani nedostatečnost výcviku nikdy necítila tak silně jako teď.

A co když měl učitel Jehamwy pravdu? zašeptal hlásek v jakémsi zasutém koutě její mysli. Co když Dajuovu smrt a zatracení nějak zavinila ona?

Tyčila se nad ní šestnáct metrů vysoká Hanandžina socha z lesklého nočního kamene s bílými skvrnkami. *Pomohla by modlitba?* uvažovala Hanani nepřítomně. Tam, kam Daju s tím nositelem desátku odešli, budou modlitby potřebovat. Nenapadla ji však žádná slova a po dlouhé prázdné chvíli vstala.

„Budu ve své cele," řekla Mni-inhovi.

Než se odvrátila, zahlédla, že Mni-inh zvedá ruku a otevírá ústa, jako by ji chtěl zastavit, ale nakonec nic neřekl a Hanani odešla sama.

2

Lovecká zkouška

Suchý vánek nesl kouř daleko. Wanahomen ho slabě cítil přes závoj, zatímco se díval do zeleného údolí na vzdálené město. Svoje město. Stoupal z něj chochol kouře.

„Za to může Wudžeg," řekl po jeho boku Ezak. Mluvil čaktištinou, jazykem Banbarrů.

„Já vím," odvětil Wanahomen stejnou řečí. Velbloudice pod ním neklidně přešlápla a bručivě si postěžovala. Wanahomen ji nepřítomně pohladil po krku a nespouštěl oči ze sloupu kouře.

„Podle mě nechtěl zabíjet, ze začátku ne. Ale jakmile šel k zemi první Gudžárejec, druhý se rozzuřil a zběsile se na něj vrhl."

„Neměl vykuchat toho prvního."

„Co uděláš?"

Wanahomen neodpověděl, otočil velbloudici a rozjel se po stezce od vyhlídky zpátky do tábora. Cesta vedla po skalním převisu a bylo bezpečnější se po ní pouštět spíš na čtyřech nohou než na dvou. Většinu koní a velbloudů vypustili, aby se napásli na strmých stezkách pod skálou, byť jim nedaleko odsud přichystali

i hromady píce. Mladší muži z tábora už rozdělali večerní oheň. Vůně horkého čaje Wanahomenovi vyháněla pach hořícího města z chřípí, když už ne z hlavy.

Jakmile dojel na širší římsu, sesedl, zvíře neodstrojil a hvízdl tón, jenž znamenal *zůstaň*. Velbloudice mrzutě zamručela na souhlas a Wanahomen vykročil do tábora, nevšímal si očí, které ho sledovaly a snažily se z řeči jeho těla něco vyčíst, a neodpověděl těm několika hlasům, jež ho tlumeně pozdravily. Upřel pohled na mladého muže, který dřepěl poblíž jednoho ohniště a smál se s hloučkem svých společníků. Když se přiblížil, někdo do toho mladíka — Wudžega — šťouchl a on si po chvíli váhání stoupl a otočil se k Wanahomenovi. Nechal si sklouznout závoj. Poblíž nebyly žádné ženy ani cizinci, takže to samo o sobě nebyla urážka, celý tábor nicméně viděl, jak drze na Wanahomena hleděl.

„*I-Dari*," pozdravil uctivým oslovením, leč tón uctivý nebyl ani v nejmenším. „Tenhle nájezd byl přinejmenším výnosný, to musíš uznat."

„Pravda," řekl Wanahomen. „Kmen ti při modlitbě k předkům rozhodně musí poděkovat." Položil ruku na slonovinovou rukojeť svého nože a čekal.

Wudžegovi na okamžik zvadl úsměv a s ním opadla i část jeho chvástavosti. Bezděky položil dlaň na rukojeť své zbraně, avšak netasil ji. „*I-Dari*," začal, než ovšem stihl říct víc, Wanahomenova čepel vylétla z pouzdra a nakreslila mu na hrdle druhá ústa.

Jeden z Wudžegových přátel zalapal po dechu. Nikdo nepromluvil ani se nepohnul. Ani Wudžeg nevydal žádný zvuk, jenom si na chvíli přitiskl ruce k záplavě valící se z hrdla a pak se skácel k zemi.

Wanahomen oklepal nůž a obrátil se k nejmladšímu členovi oddílu. „Zabal Wudžega na cestu a ulož ho mezi zavazadla. Musíme ho vrátit jeho klanu."

Mladík ztěžka polkl a mlčky přikývl. Wanahomen schoval nůž do pouzdra, překročil rozlévající se krvavé tratoliště a došel k sousednímu ohništi. Těsně před kruhem z kamenů poklekl a sklonil hlavu. „Unte, smím vstoupit?"

Muž, jenž seděl u ohně, pokýval hlavou. Jiný, starší muž s oblými rysy západďana — otrok — honem přispěchal, jeden kámen odložil stranou a Wanahomen vkročil do kruhu.

„Buď vítán," řekl Unte, načež pokynul otrokovi. Ten mu přinesl kleště, aby mohl z plamenů vytáhnout kovovou nádobu na vaření, a potom se Unte na Wanahomena dlouze a zamyšleně zadíval. „Snažím se přijít na to, jestli jsem si za loveckého vůdce vybral blázna, nebo génia."

Otrok Wanahomenovi podal misku. Pražené hlízy serkrusu s kousky kořeněného masa, které mohlo patřit kinpanovi, pozemnímu ptákovi, nebo jednomu z půltuctu druhů pouštních hrabošů. Wanahomen si jednou rukou zvedl závoj, jedl rychle a čistě a na Unteho se nedíval. „Na tuhle výpravu jsi jel s námi, abys viděl, jak řeším problémy," pronesl.

„Je to tak. A teď to vím."

„Neudělal jsem nic, co by porušovalo zvyky kmene."

„To je pravda. Vždycky se chováš slušně a opatrně, Wano."

Wanahomen odložil talíř a protřel si oči. Na slovní hry byl příliš unavený. „Svrhneš mě?"

„Ještě jsem se nerozhodl."

Ne! Už jsem tak blízko! Ale místo této námitky Wanahomen řekl: „Mohu tě tedy požádat o laskavost, dokud jsem ještě loveckým vůdcem?"

„Mluv."

„Počkej."

„Mám počkat? Až Wudžegův klan vyburcuje své příbuzné mezi Dzike-Banbarry ke krevní mstě?"

„Všichni v tomhle oddíle přísahali, že mě budou poslouchat, Unte. Wudžeg neuposlechl rozkaz. To se dá na lovecké výpravě trestat jen jedním způsobem."

„Zabil nepřítele." Unte mluvil mírně, ale jeho oči nad závojem byly chladné a přísné.

Wanahomen zkusil přemoct povzdech. „Už jsem to tobě i všem ostatním v kmeni vysvětloval. Našimi nepřáteli jsou pouze Kisuané, ne všichni obyvatelé města."

„A já jsem ti vysvětlil, že většina Banbarrů by s tímto tvrzením nesouhlasila a nevidí mezi nimi rozdíl," odvětil Unte. Vrásky kolem očí mu ve světle ohně zjemněly — pod závojem se skrýval pobavený výraz. „I když připouštím, že teď už si na to budou dávat větší pozor."

Wanahomen se taky uvolnil, ulevilo se mu. „Tak tedy… blázen, nebo génius?"

„Génius ne, to ani zdaleka."

„Ale ne úplný blázen?"

„Bohové nám všem pomáhejte, ne, blázen ne. Kdybys byl blázen, byl by můj život jednodušší, protože pak bych s tebou mohl skoncovat."

Wanahomen odložil prázdnou misku, ze zvyku bez rozmyslu kývl otrokovi na výraz díků a pak se natáhl

a stiskl staršímu muži rameno. „Slíbil jsem ti, že z tebe udělám krále mezi králi, Unte. Nestojí to za to, abys se mnou vydržel?“

Unte však zavrtěl hlavou a řekl: „Jen pokud přežiješ a povede se ti to, Wano. Dnes v noci spi lehce.“

Tím byl Wanahomen propuštěn, a tak se zvedl a odešel. Když znovu procházel táborem, díval se jen přímo před sebe, tentokrát spíš z únavy než ze vzteku. Většinu lovecké skupiny tvořili jeho příznivci a mezi těmi bylo málo takových, kteří mu budou mít Wudžegovu smrt za zlé. I tak si s ním ale budou chtít promluvit, zjistit, k čemu se chystá, pochválit ho za tu přímočarost nebo ho ujistit o své věrnosti. Jeden nebo dva mu bezpochyby nabídnou, že s nimi dnes v noci může sdílet lože, ačkoli takové návrhy obvykle odmítal, aby se vyhnul obvinění, že někomu nadržuje. Nechtěl nic víc než vlastní lůžko a mír snů, nejprve se ovšem musel postarat o své zvíře — žádný slušný Banbarra by nešel spát, dokud by to neudělal. A protože on mezi Banbarry nepatřil, musel si hlídat, aby se držel v mezích slušnosti.

Když však dorazil na stezku pod římsou, zjistil, že Laje-ku už někdo odsedlal a smetanovou srst má vyhřebelcovanou. Velbloudice klidně přežvykovala kousek keře a na pozdrav zabručela a zachrastila náhrdelníkem s amulety, který pro ni utkal. Jakmile vydala tyto zvuky, vyklonil se zpoza jejího zadku Ezak a zazubil se. „Věděl jsem, že se vrátíš. Tady paní nechtěla čekat. Jen cos ji tu nechal, začala podupávat a mručet.“

Wanahomen se uchechtl, přistoupil jí k hlavě a podrbal ji na tvrdém čele. Laje-ka mu tiskla hlavu do

ruky a prosila o další poškrábání. „No není úplně jako lidská žena?“ prohodil a vyhověl jí.

„To máš pravdu! Nuže…“ Ezak se rozhlédl, jestli je někdo neposlouchá. „Zlobí se starouš?“

„Ne. Pochopil to.“

Ezak si s úlevou povzdechl a dech mu na okamžik nadmul látku závoje. „Myslel jsem si to, ale stejně…“

„Varoval mě, abych se měl na pozoru. Jako bych takové varování potřeboval.“ Wanahomen drbal Laje-ku za ušima a očima zalétl zpět k táboru. Většina hloučků se rozešla, jako by Wudžegova smrt a Unteho souhlas ukončily veškeré debaty. Jedna zbylá skupinka — složená z Wudžegových přátel — seděla a něco si šuškala u svého ohně. To Wanahomena nijak zvlášť neznepokojovalo, poněvadž Wudžeg byl z této party nejchytřejší a nejsmělejší — bez něj nepředstavovali velkou hrozbu. Unteho nicméně poslechne a bude ve střehu.

„Ha, ty nenasyto, teď už běž.“ Poplácal Laje-ku po pleci a ona se s posledním truchlivým pohledem otočila a běžela se přidat k ostatním koním a velbloudům. „Dobře si odpočiň, Ezaku.“

„V míru, Wano.“

Wana se zastavil a překvapeně se ohlédl, jednalo se totiž o dobře známé, leč typicky gudžárejské rozloučení. „My Banbarrové najdeme využití pro všechno, s čím se setkáme. Nechali jsme si i tebe, no ne?“

S tím Ezak začal skládat sedlové brašny ke skalní stěně a zdvořile ignoroval, když Wana gudžárejsky zamumlal: „Díky.“ Na banbarrský vkus to byla až příliš choulostivá chvíle — taková, jakou by si Wanahomen

s nikým jiným nedovolil, aby si o něm nemysleli, že je změkčilý jako většina lidí z města. Ezak se však už před lety naučil prapodivné chování svého velitele tolerovat a Wanahomen za to byl vděčný. Rychle odešel, aby nutkání k rozcitlivělosti ještě nezesílilo.

Tábořiště měl připravené, oheň čile plápolal a otrok už rozestlal lůžko. Nebyl tu žádný zábranový kruh — dobrý lovecký vůdce se od svých mužů nepotřeboval oddělovat. Vstoupil do prostoru osvětleného ohněm, sedl si, pak se položil na bok a kývl na otroka. „Zítra vyrazíme domů."

Čarris — kdysi generál gudžárejského vojska, ačkoli ty časy byly už dávno minulostí — mu kývnutí oplatil ze svého lůžka. „Zvládl jsi to dobře." Mluvil gudžárejsky, zčásti proto, že jeho čaktiština za moc nestála, a zčásti kvůli soukromí. Gudžárejsky tu mluvili jenom Unte a Ezak: Unte se slabým náznakem plynulosti a Ezak ani to ne.

Wanahomenovi při pochvale vjelo do tváří teplo. „Otec mě naučil vypořádat se s odporem rychle."

„Jestli tě to utěší, ten zraněný Gudžárejec to nejspíš přežije. Jestli ho jeho druhové udrželi v teple a odvezli ho hned do Hetawy, tak se ta rána dala vyléčit."

Wanahomen pomalu přikývl a zadíval se do ohně. „Na to jsem zapomněl. Léčení. Úžasné, není-liž pravda? Že jsem mohl zapomenout na něco takového." Odmlčel se, z paměti se mu totiž vynořily hradby hlavního města, kterak se o západu slunce zlatě leskly. Na okamžik ve vánku téměř cítil vůni rozkvetlých měsíčních slz a pak se vzpomínka rozplynula. Wanahomena to zamrzelo — takové věci se mu poslední dobou vybavovaly

slabě a vzácně. „Žádný pravý Gudžárejec by na něco takového nezapomněl, Čarrisi. Že ne?“

Čarris jemně odvětil: „Jsme pryč už dlouho, můj princi, ale Gudžárejci budeme vždycky.“

Ano. A Gudžárej bude zase jeho. Tuto myšlenku Wanahomen pronesl sám pro sebe a potom ji ještě třikrát tiše zopakoval — čtvero opakování z ní učinilo modlitbu. Když Hanandža dá, Gudžárej bude jeho.

„Co ta schůzka s tím šunhou?“ zeptal se. „Je domluvená?“

Čarris přikývl. „Za tři dny o západu slunce. Vzkázal jsem mu, že se s ním setkám já.“ Znepokojeně na Wanahomena pohlédl.

„S tímhle člověkem se musím sejít osobně, Čarrisi. Šunhové jsou možná věrní hlavně Gudžáreji, ale na můj vkus mají pořád až příliš blízko ke svým kisujským kořenům. Potřebuju mít jistotu, že mu můžu věřit.“ Wanahomen si sáhl pod pokrývku hlavy, promnul si zátylek pokrytý pískem a s žalostnou touhou se mu zastesklo po vonných koupelích jeho národa. „Dám si pozor, bez obav.“

„A můj druhý návrh?“

Wanahomen se zamračil. „Nikdy.“

„Hetawa má v Gudžáreji stejný vliv jako urození, můj princi. Ještě větší.“

„A já je o pomoc nikdy nepožádám, ani kdyby mělo jít jen o zahojení skopnutého prstu.“

Čarris si povzdechl. „Buď tedy v míru, můj princi.“ Uvelebil se na svém lůžku.

„V míru, starý příteli.“ Wanahomen se zul a pak si lehl a upravil si na spaní závoj. Pozoroval stíny tančící na skalním převisu, zavřel oči —

— a když je otevřel, spatřil kypící bouřné nebe.

Tam, kde měla čnít římsa, a nad ní, v místech, kde měly noční oblohu vyplňovat Snící luna a miliony Menších sluncí, klokotala a bublala hustá černá mračna. Mezi nimi se blýskalo a blesky byly slabé, neduživé a na nebi prodlévaly, spíš než světlo a oheň připomínaly žilky v mase. Takovou oblohu jakživ neviděl, ani za nejhorších záplav.

Posadil se. Svět pod tímto nebem byl šedý a zvláštní: zbavený barev, s ostrými stíny, příliš hlubokými, než aby se do nich dalo proniknout zrakem. Jak z Wanahomena sklouzlo svrchní roucho, zjistil, že všechno jeho zaprášené banbarrské oblečení je to tam — nahradila ho bederní sukně ušitá na míru ze lněného plátna, bederní závěs pokrytý peřím a límec s lazuritovými slzami. Oděv hodný prince.

„Jak se patří," zašeptal otcův hlas.

Wanahomen se otočil. Tábor Banbarrů byl pryč; Čarris zrovna tak. Wanahomenovo lůžko i oheň spočívaly na špinavých cihlách gudžárejské ulice, v temném průchodu s vysokými zdmi po stranách. V zadní části této uličky, v těch nejhustších stínech, se skrývala známá a zároveň odporná postava. Hlavu měla nakloněnou na stranu. Wanahomen zahlédl záblesk zubů. Ale stejně…

„Wanahomene," zašeptal přízrak.

Wanahomen vstal, prostupovala jím snová jistota. „Otče."

„Můj synu, můj dědici." Hlas zněl slabě, bylo ho sotva slyšet, Wanahomen by však jeho barvu poznal kdekoli. Hryzl se do rtu a popošel o krok blíž, chtěl

zmenšit vzdálenost, která je dělila. Přestože v Gudžáreji nebyl už deset let, uvědomoval si, že jde o pošetilou touhu. Země snů byla nepochopitelně rozlehlá — trvalo by celé věky, než by ji duše mrtvých zaplnily. Lidé vídaní ve snech jsou většinou pouhými odrazy myšlenek a obav snícího.

Jenže…

„Moje znovuzrozená duše." Otcův stín zavrtěl hlavou — zplihlé, špinavé copy se zahoupaly tam a zpátky. „Kde máš aureolu, Wanahomene? Kde máš království?"

„V rukou nepřítele, otče." Wanahomen slyšel ve vlastním hlase nenávist. Stěny po stranách uličky mu vracely ozvěnu. „Všechno mi sebrali."

„Všechno ne. Nesebrali ti naději. Ani Bohyninu přízeň."

Wanahomen zavrtěl hlavou a chmurně se usmál. „Zná mě Bohyně vůbec, otče? Už roky jsem jí nic neobětoval ani se netěším žádnému požehnání."

„Požehnání přijdou." Kvůli něčemu v tom prohnaném a zároveň pobaveném hlase to neznělo ani tak jako příslib, spíš jako varování. Postava zvedla jeden zkřivený, ochrnutý prst k nebi. „Už přišla, vidíš? Taková mocná požehnání. Otřesou celým Gudžárejem, jak v bdění, tak v snění, a utopí slabé v jejich vlastních temných snech. Její soužení nezná mezí."

Wanahomen vzhlédl k tísnivé obloze a zachvěl se, byť vládlo bezvětří. „Myslíš Bohyni? Nechápu, otče…"

„Ne?" Stíny se pohnuly, postava spustila paži, ukázala na Wanahomena a postoupila o krok blíž, takže na ni konečně dopadlo světlo z ohně. Wanahomenovi se zvedl žaludek, neboť spatřil, že pokožku, jež bývala

bledě zlatá jako pouštní písek, hyzdí fialovočerné boláky. Posmrtný rozklad? Ne. Vypadalo to spíš na nějakou nemoc.

Tvor, který býval jeho otcem, se hustým, zaneseným hlasem zachechtal. Wanahomen se podle jeho namířeného prstu podíval na sebe a zalapal po dechu, jelikož zjistil, že jeho trup rozkvetl stejnými boláky. Znechuceně po sobě přejel rukama a zkusil je ze sebe smést. Pokožku měl však v pořádku, nemoc byla pod ní. Uvnitř.

„Pospěš si," zašeptal otec. „Vidíš, že už to začalo."

Wanahomen znovu otevřel oči. Spatřil zase skálu a Banbarry. Sen se rozplynul.

Ne. Na rozdíl od většiny svých krajanů se Wanahomen nikdy nenaučil technikám správného snění — otec to nedovolil. Některé věci však byly vrozené a žádný výcvik nevyžadovaly. A tohle Wanahomen cítil: že některé sny jsou víc než jen sny.

Zavřel oči, ale té noci už neusnul.

3

Dívčí zkouška

Tiánet, dcera Insurretina, dívka z kasty šunhů, byla v Gudžáreji legendou. Básníci a pěvkyně skládali na její počest chvalozpěvy; sochaři a malíři zvěčňovali její podobu ve svých nejlepších dílech. Kdo s ní hovořil, ten zjistil, že ruku v ruce s její tělesnou krásou jdou i důvtip a způsobnost, a nikdo nemohl popřít, že od chvíle, kdy jí matka svěřila část povinností, fungovala jejich domácnost hladce. Navíc Tiánet uměla investovat a přinášela rodině výdělky. Někteří lidé — vesměs zamilovaní blázni, ale i pár dalších — si šeptali, že se v této dokonalé dívce znovuzrodili božští předkové šunhů.

A když desátého roku kisujské okupace začalo třetí období sklizně, mezi vyššími kastami se rozšířila zpráva velkého významu: paní Tiánet konečně hledá muže. Takovou zdrženlivost od její mocné, vlivné rodiny nikdo nečekal — i když se totiž příslušnice kasty šunhů zřídkakdy vdávaly stejně brzy jako ženy z nižších kast či z venkova, od doby, kdy Tiánet v šestnácti letech dosáhla dospělosti, přinesla řeka ještě čtvery záplavy. Vzhledem k Tiánetiným vrozeným darům a budoucímu bohatství — neboť u šunhů stejně jako

u Kisuanů dědily ženy — bylo v podstatě zaručené, že se její pozornost o nejbližší společenské události pokusí zaujmout všichni důležití muži z obou zemí. Onou událostí se stal pohřeb pána Chanwera, bratrance Tiánetina otce.

Podle tradice se Chanwerovy pohřební obřady konaly v domě jeho nejbližšího žijícího příbuzného a vyvrcholily oslavou od Luny východu do Luny západu. V hrubém rozporu s šunhovskou tradicí se však role hostitelky neujala Tiánetina matka, nýbrž sama Tiánet — pro tak mladou dívku to byla velká zodpovědnost a to dalo vzniknout hroznému skandálu. Šunhové totiž na obyčeje dbali. Starší členové kasty jí bezpochyby pošlou káravý dopis a ona je bezpochyby navštíví a omluví se jim, načež si bude dál dělat, co se jí zlíbí.

Tiánet si dávala záležet na tom, aby při proplétání se mezi shromážděnými hosty udržovala klidnou a ladnou chůzi, a dohlížela na to, aby měli všichni plné poháry a konverzace nevázla. Co bylo ovšem důležitější, všímala si pohledů mužů, které k ní během večera často zabloudily. Na otcovu žádost si oblékla své nejsvůdnější šaty. Byly téměř průsvitné, neboť je ušili z velmi lehkého lněného plátna, a navíc byly pečlivě skládané tak, že se přizpůsobovaly každičké křivce jejího těla. Muži otevírali ústa, jak se jí pod průhlednou látkou pohupovala nespoutaná ňadra; sjížděli zrakem po měkké linii jejího břicha a snažili se rozeznat tmavý trojúhelník pod ním. Tiánet viděla, že někteří v průběhu večera přistoupili k jejímu otci, tiše, naléhavě k němu mluvili a ohlíželi se přitom po ní. Její otec však při těchto rozhovorech jen zdvořile přikyvoval

a s každým dalším návrhem se usmíval víc a víc, jako by se nedvořili Tiánet, nýbrž jemu.

„Jak únavné to pro tebe musí být," poznamenal jeden bělovlasý muž, zatímco mu Tiánet dolévala pohár. Vzhlédla k němu a zjistila, že se na ni usmívá, což ji překvapilo — ne to, že se na ni mile usmívá, ale to, že se v tom neskrývá chtíč.

„Ani ne, můj pane," odpověděla. Přistoupil k ní sluha a nabídl jí plnou karafu s vínem. Tiánet na výraz díků přikývla a vyměnila ji za svou téměř prázdnou. „Těší mě, že smím uctít odchod tak váženého muže."

„Hm, ano. Chanwer byl poslední opravdový tradicionalista. Gudžárej ztratil mistra." Muž se napil vína, na chvíli se odmlčel, aby si ho vychutnal, a uznale zvedl obočí. „To je nějaký jižanský nápoj? Chutná výtečně."

Tiánet přikývla. „Daropalmové víno, dělá se v Sitiswaji. Je vzácné a shání se těžko, ale můj otec má řadu přátel mezi kisujskými kupci."

„Jak příhodné. Příliš mnoho urozených teď u našich pánů upadlo v nemilost." Muž se znovu napil a blaženě zavřel oči. „Slyšel jsem však, že předtím, než Chanwer zemřel, dostal se s tvým otcem do sporu. Snad neupadl v nemilost i on?"

Tiánet si muže znovu změřila postranním pohledem a uvažovala, o co mu jde. Rozhodně se z ní snažil vytáhnout informace, neznala ovšem jeho postavení, a tak nedokázala odhadnout proč. Byl hnědý jako ořechové dřevo, ani tmavý, ani bledý; vypadal spíš jako příslušník nějaké střední kasty než jako urozený a nikdo z nižších kast by se na seznam hostů nedostal. Možná nějaký umělec. Na sobě měl prosté bílé hekeové

roucho, takže mezi vší tou parádou, do níž se oděli ostatní, působil nepatřičně. Kdyby však v gudžárejské společnosti nezaujímal nějaké vlivné postavení, nebyl by tu. Na to Tiánet znala svého otce až příliš dobře.

Opatrně odvětila: „Chanwer byl můj příbuzný, pane."

„Ale jistě. Před cizím člověkem bys o něm nemluvila ve zlém. Odpusť mi mou vlezlost." Muž se odmlčel a opět se na ni zvláštně, laskavě usmál. „Mimochodem, nemusíš mi říkat pane."

Tiánetina mysl náhle překlenula mezeru. „Jsi z Hetawy."

Muž zvedl obě obočí a uchechtl se. „Ach, to mi připomnělo, co je to pokora! Za posledních pár let jsem si zvykl na to, že mě lidé poznávají."

Takže to nebyl jen tak ledajaký chrámovník. Tiánet dala obě ruce rovně a ve výrazu omluvy se přes ně hluboce uklonila. „Chyba je na mé straně. Kolikrát jsem si říkala, že ač je naše sídlo přepychové, tím, že žijeme v této zelené oblasti, je naše rodina odříznutá od důležitých událostí a osobností ve městě —"

Představený Hetawy, vůdce Hanandžiny víry napříč všemi královstvími, jež Bohyni ctí, okamžitě zavrtěl hlavou. „Byla jsi v každém ohledu laskavou hostitelkou, paní Tiánet, obzvlášť vzhledem k okolnostem. Jak se daří matce?"

„Odpočívá, představený."

„Prý je už nějakou dobu nemocná." Představený se rozhlédl a pak se k ní naklonil tak nápadně, že si toho museli všimnout všichni hosté v okolí. „K návštěvě sdíleče by otec asi nesvolil, což?" zeptal se tlumeně.

„Chronické neduhy se často dají snadno vyléčit. Lze to provést diskrétně."

Tiánet ho chladným pohledem varovala, aby tuto myšlenku dále nerozvíjel. „Jsme šunhové, představený."

Představený si povzdechl a narovnal se. „Nuže, o této nabídce mu nicméně řekni. Nebyl by prvním šunhou, který by v tichosti porušil tradice."

„Vyřídím mu to." A nato je její otec začal z druhé strany místnosti sledovat. Tiánet na představeného opět kývla a otočila se k odchodu. „Užij si zbytek večera, představený —"

„Počkej." Představený se znovu až příliš nápadně rozhlédl. Tentokrát Tiánet uvnitř celá ztuhla, téměř jako by na zádech hmatatelně pocítila otcův upřený pohled. „Pověz mi, dcero Insurretina, doneslo se k tobě, jak pán Chanwer zemřel?"

Ach. Hanandžin služebník možná dvakrát nestojí o ženy, ale hoří zájmem o tajemství? Ten nevymaže ani snová krev.

„Zemřel ve spánku, představený," opáčila Tiánet. Usmála se a představený ucouvl a tváří se mu mihl zamračený, znepokojený výraz. Právě z tohoto důvodu se Tiánet moc často neusmívala. „Jak by si měl přát každý dobrý a věrný následovník Hanandži."

Potom odešla, aby jí nestihl položit další nepříjemné otázky a dostat ji do ještě větších potíží. Když ovšem nalévala víno dalšímu hostu, zachytila otcův chladný pohled a usoudila, že na to už je pozdě.

O něco později klesl poslední barevný proužek Snící luny za obzor a na obloze zůstala jen drobná bílá Bdící luna s třpytivými Menšími slunci. Obyčejům

bylo učiněno zadost a hosté se jeden po druhém rozcházeli. Tiánet se starala o ty, jimž se nechtělo zpátky do města nebo do vlastního sídla, posílala je do komnat pro hosty a otec se zatím loučil s ostatními. A tak to byla Tiánet, za kým přišel jeden sluha a komu pošeptal, že její matka potřebuje pomoc.

Tiánet se podívala na otce — byl zabraný do rozhovoru s dalšími dvěma šunhovskými pány. Kývla na sluhu a zamířila do severní komnaty.

Když se zastavila před těžkým závěsem ve vchodu a pokynula sluhům, kteří stáli po obou stranách na stráži, zevnitř se neozývaly žádné zvuky. „Matko? Můžu dál?"

Odpovědi se nedočkala, žádnou ovšem ani nečekala. Protáhla se kolem závěsu a zjistila, že komnata za ním je dočista vzhůru nohama — všude se válely polštářky a oblečení, dřevěná truhla byla převrácená a vysypaná, jeden koberec ležel pohozený u protější stěny. Prohnuté sedátko, na němž matka obvykle sedávala u okna, rovněž leželo na zemi. Matka uprostřed toho zmatku stála zpříma, v jedné pěsti pevně svírala dřevěnou sošku Hanandži a oči upírala z okna kamsi do dáli. Když Tiánet vstoupila, neotočila se k ní.

Tiánet se sehnula pro polštářek.

„Nech ho tam," řekla Insurret. Tiánet nechala polštářek ležet.

Tiše se zeptala: „Mám ti něco přinést?"

Matčin úsměv byl z profilu ostrý jako srpek zimní Luny. „Přiveď otce, až s ním skončíš."

„Je s hosty, matko."

Insurret se na ni podívala přes rameno. „A ty ses přišla postarat o mě? Taková hodná dcera. Snad jednou budeš mít taky tak hodnou dceru."

Tiánet na to nic neodpověděla a čekala. Obvykle se snažila neodejít dřív, než ji Insurret propustí. Hodná dcera zůstávala a plnila matčiny příkazy.

„Chce otec na oslavu pustit tvou sestru?" Insurret se nyní usmívala jedovatě. „Když je tam tolik světla a hluku, nemůže nic hrozit."

„Tantufi je v polním stavení, matko." Jak Insurret dobře věděla.

„Ano, ano. Další hodná dcera." Insurretiny oči náhle pohasly; úsměv povadl. „Takové hodné dcerušky."

Podobné rozhovory neměly smysl. Tiánet si povzdechla a obrátila se k odchodu. „Služebnictvo to ráno uklidí, když dovolíš. Dobrou noc, matko. V míru —"

Do zdi těsně vedle Tiánetiny hlavy udeřila Hanandžina soška a rozlomila se vedví. Tiánet se zastavila.

„Nikdy mi nepřej mír," zavrčela Insurret. „Hade. Děvko podlízavá. Nikdy v mé přítomnosti nevypouštěj z úst slovo *mír*. Rozumíš?"

Tiánet si dřepla a zvedla kusy sošky; postavila je na nedalekou polici, načež zkřížila předloktí a sklonila hlavu v rukloně, aby se Bohyni omluvila. „Jistě, matko. Dobrou noc."

Matka ji mlčky nechala odejít.

Venku čekal otec. Tiánet se zastavila a pátrala v jeho tváři po známkách hněvu, on se však na závěs ve vchodu do Insurretina pokoje díval s unaveným výrazem. „Vedla sis dobře," řekl.

Tiánet přikývla. S Insurret si vést dobře nešlo, ale dalo se dosáhnout jisté míry úspěchu. „Všichni hosté jsou ubytovaní?“

„Ano.“ Otec kývl na stráže, nabídl jí rámě a ona samozřejmě neodmítla. Vykročil s ní k jejímu pokoji. „Co chtěl představený?“

„Zajímalo ho, jak Chanwer zemřel, otče.“

„A cos mu řekla?“

„Že náš urozený bratranec zemřel ve spánku, otče.“

Otec se zasmál a poplácal ji po ruce. „Hodná holka. Dnes večer tě hodně chválili.“

Když Tiánet viděla, že je v dobrém rozpoložení, odvážila se položit mu otázku. „A s kolika pochvalami zazněla i nabídka k sňatku?“

Otec se na ni zazubil. „Jenom dnes večer padly čtyři. Příznivé, hm? A další přijdou, jakmile se muži vrátí domů a sečtou své bohatství, aby si ověřili, jestli jsou tě hodni. Pár jich budu chvíli napínat, ale žádné strachy.“ Znovu ji poplácal po ruce. „Nedám tě jen tak nějakému mizernému úředníkovi či kupci. Představoval bych si pro tebe lepšího nápadníka.“

Nějakého urozeného Kisuana? napadlo Tiánet, ale věděla, že se nesmí zeptat. Vypadalo by to, že se o něj zajímá, že se nemůže dočkat, až jí bude umožněno odejít z domu. Což samozřejmě nepřipadalo v úvahu.

Zahnuli za roh a vstoupili do chodby vedoucí k její ložnici.

„Představený taky nabídl, že za matkou pošle sdíleče,“ řekla. Třeba ho to dostatečně rozptýlí. „Připomněla jsem mu, že takhle to u nás nechodí.“

Otec si odfrkl. „Ten člověk je blázen. Zato jeho předchůdce — ten za to uměl vzít, a právě proto ho asi sběrači zabili. Inu, dnes se Hetawa až příliš snaží působit neškodně, je až příliš smířlivá vůči Kisuanům i všem ostatním…“ Došli ke dveřím do Tiánetina pokoje. Otec se k ní otočil a přitiskl jí dlaň k tváři. „Dost už politiky. Jsi unavená?“

Tiánet se přiměla k úsměvu a zatoužila, aby ho její úsměvy zneklidňovaly stejně jako mnohé ostatní. „Hodně, otče, po tak dlouhém večeru.“

„Chápu.“ Otec se usmál a odhrnul jí závěs, aby mohla vstoupit. „Provedeme to rychle — a potichu, ať nevzbudíme hosty. Ano?“

Na malou chvilku se v ní probralo nutkání zaječet. Dům byl plný hostů — stačil by jediný výkřik a všichni by zpozorněli. Nezůstal na noc i představený? Kdyby otce obvinila ze zkaženosti před ním, před hosty, Hetawa by se tím jistě zabývala. Přišli by sběrači. Mohla by jim jako důkaz ukázat drobnou, nešťastnou, narušenou Tantufi — třeba by i Insurret byla dostatečně při smyslech a její obvinění potvrdila. Sběrači by možná zabili celou rodinu, aby Gudžárej zbavili takové nákazy. Pak by Tiánet a Tantufi konečně mohly být svobodné, ať už tak či onak.

Ale toto nutkání podobně jako tisíc dalších takových vyprchalo stejně rychle, jako se vzedmulo. Už léta necítila opravdovou naději. Většinou — v těch šťastnějších chvílích — necítila vůbec nic.

A tak vešla do pokoje, lehla si do postele a neuhýbala pohledem od protější stěny. Otec zatáhl závěs a došel k ní.

„Miluju tě, Tiánet," řekl. „Víš to, že?"

„Ano, otče."

„Moje hodná holčička." Sklonil se k ní a políbil ji na dobrou noc.

4

Nespavost

Sunandi Dže Kalawe, hlas Kisujského protektorátu a protektory dosazená místodržící Gudžáreje, měla lehké spaní. V noci ji vzbudil sebemenší pohyb. Dokonce i vánek, jenž rozhýbával závěsy kolem postele, kolikrát stačil k tomu, aby do svítání oka nezamhouřila. V letech po svatbě se těmto sklonům přizpůsobila, nechávala si na nočním stolku sklenici ředěného medového piva, a kdykoli manžel chrápal, vykázala ho na pohovku v obývacím pokoji nebo se na některou z nich odebrala sama, aby ho nerušila. Ale spala — jenom přerušovaně, sem tam urvala krátkou, nedostatečnou dávku. Občas se probudila unavenější, než když si šla lehnout.

Pravidelně přicházely noci, kdy zklidňující nápoje a počítání násobků čtyř nepomáhalo. V takových chvílích se přesouvala do pracovny, aby aspoň nemarnila čas. Nebo šla na balkon jejich bytu v Janja-ijanu, dívala se na Snící lunu, vpíjela do sebe její stříbřité, vícebarevné světlo a na nic nemyslela.

Tentokrát se však udiveně zarazila, jelikož zjistila, že na balkoně už někdo je.

„Nekřič," řekl sběrač Nidžiri. Seděl s jednou nohou na zábradlí, druhá se mu houpala osm podlaží nad

zemí a sledoval Sunandi pobavenýma očima. „Tvůj muž voják by se sem přiřítil s tasenými zbraněmi a narušil by mír celého paláce."

Sunandi vypustila dech, který původně sebrala k výkřiku, a vstoupila na balkon. „To by vůbec nehrozilo, kdybys tu nehřadoval jako nebesák číhající na myši."

„Jsem sběrač, Dže Kalawe. Myslela sis, že přijdu hlavní branou a s plným doprovodem? Třeba i se zpěvačkou, která by mu sdělila mé jméno a celý můj rodokmen? Každopádně jsi mě měla očekávat."

Sunandi zakoulela očima a došla za ním k zábradlí. „Očekávala jsem tě za soumraku. Poslala jsem pro tebe ráno, hned jak ti zatracení Banbarrové přestali terorizovat město." Rozmrzelost pominula, zastínila ji osobnější starost. „Jsi tu už dlouho?" Těsně před půlnocí se s Anzim pomilovali.

Nidžiri se usmál a v měsíčním svitu se na okamžik zdál mladší — víc připomínal toho chlapce, s nímž se poprvé setkala před deseti lety. Od té doby vyrostl a jeho mladistvá krása vyzrála do čehosi elegantního a drsného, pořád ale byl docela mladý, dokonce i na kisujské poměry, kde lidé nežili tak dlouho. To kvůli svému povolání působil starší, než byl.

„Kdybych dorazil dřív," odvětil, „tak by ses přes den toužebně zasnila, jak si zajdeš sem na balkon."

Chvíli trvalo, než pochopila, co tím chtěl říct, a když se tak stalo, měla sto chutí zakroutit mu krkem. *„Keb-na!* Víš, že nemám ráda, když se mi pleteš do snů."

Nidžiri na to nic neřekl, jen se na ni díval a ona si vzápětí povzdechla. Ovšemže by se jí pletl do snů, kdyby to uznal za vhodné. Je přece sběrač.

„Musíš si uvědomit," změnila téma, „že tyhle banbarrské nájezdy musejí přestat."

Nidžiri ji dál mlčky pozoroval, možná proto, že věděl, jak ji ten jeho zatracený gudžárejský klid dráždí, nebo na to prostě neměl co říct. „Ohrožují mír," pokračovala Sunandi, jelikož cítila iracionální potřebu to ticho vyplnit. „Pokud nad Gudžárejem ztratíme vládu, mohl by nastat všelijaký chaos. Nepokoje. Sabotáže."

„Proč mi to říkáš?"

„Hetawě lidé popřejí sluchu. Někdo někde musí mít mezi Banbarry bratrance nebo tetu. Množíte se tu se vším."

Nad touto urážkou si Nidžiri jen povzdechl — slyšel od ní už horší věci. Navzájem si tolerovali, co by u nikoho jiného nesnesli. „Hetawa podporuje každého, kdo městu může zajistit trvalý mír. Prozatím je to Kisua. Pro spoustu lidí jsme tím ztratili na důvěryhodnosti."

„Tentokrát zabili Gudžárejce! Člena městské stráže. Další byl těžce raněn, ale vašim léčitelům se ho prý podařilo zachránit. Manželovi zabili dvacet mužů. To ti zní jako mír?"

Nidžiri se zamračil. „Zní to pozoruhodně. Osm nájezdů, dvacet mrtvých Kisuanů a jenom jeden mrtvý Gudžárejec? Co ukořistili?"

Sunandi to vypočítala na prstech. „Obsah tří skladišť používaných našimi jednotkami, včetně jedné údajně tajné zbrojnice. Koně. Snopy ječmene svázané na převoz do Kisuy, které nejspíš dají sežrat koním — Merik ví, k čemu jinému by jim v poušti byly. Víno z měsíčních slz. Kůži a hekeové plátno. Lazurit a mořskou sůl."

Nidžiri chvíli mlčel a přemýšlel o tom. „Obchodní zboží," pronesl. „Řekla bys, že je v Kisuji obzvlášť ceněné?"

Sunandi se zamračila. „Většina by se ho na každém kisujském trhu prodávala za vysoké ceny, ano. Díky podobnému obchodu pro nás dobytí Gudžáreje nepředstavuje takovou finanční ztrátu." Povzdechla si. „Ztráta tohohle zboží už nám skutečně uškodila — jedna frakce kupců v Kisuji teď volá po tvrdších opatřeních, co se týče vlády nad gudžárejským hlavním městem —"

„Nikoho nezajali? Tihle pouštní barbaři mají rádi otroky."

Tohoto popíchnutí si Sunandi nevšímala. Kisuané si taky drželi otroky. „Nikoho. Bez cavyků prolijí krev každého, kdo se jim postaví do cesty, ale zajatce neberou. To je asi dobře."

„O tom pochybuji."

Sunandi se zamračila. Něco v jeho chování se změnilo. Váhala to nazvat vzrušením, protože se sběračem, který by něco takového cítil, by bylo něco špatně. Ono nové napětí v jeho těle si však nešlo s ničím splést. „To mi vysvětli."

Nidžiri pomalu pokýval hlavou a zadíval se na město, bloudil očima sem a tam, sem a tam, po střechách a ulicích. Sunandi napadlo, jak se asi spí jemu.

„Pouštním kmenům," řekl, „připadáme my městští lidé — jak Gudžárejci, tak Kisuané — změkčilí, zpustlí, zbabělí a nehodní bohatství, které vlastníme. Dokonce i Šadouni, vaši spojenci, s vámi jednají jen proto, že víc nenávidí Gudžárejce. Takže když Banbarrové

neberou otroky, vyhýbají se zabíjení Gudžárejců, a zatím po čtveřicích kosí Kisuany…“

Sunandi se chytila zábradlí balkonu a tiše zaúpěla. Byla tak hloupá, že jí to uniklo. „Dvoří se Gudžárejcům coby spojenci!“

Nidžiri neodpověděl, ale nebylo třeba — Sunandi hned došlo, že má pravdu. Kmeny Prázdné tisícovky byly vzájemně znepřátelené, kam až sahala paměť. O válkách mezi Banbarry a Šadouny — dvěma nejsilnějšími kmeny — kolovaly legendy, avšak v posledních několika staletích, kdy Gudžárej nabíral na síle, vládl relativní mír. Ani jeden kmen se neodvažoval zeslábnout bojem se starými nepřáteli, když tak blízko číhala nová hrozba.

Nájezdy dokazovaly, že tato stará patová situace skončila. Šadouni byli obchodními partnery a někdy i spojenci Kisuy — a Kisua teď ovládala Gudžárej. Tím pádem se Banbarrové, jejichž území se prostíralo mezi jihozápadní hranicí Gudžáreje a šadounskými pevnostmi na jihu v horách, ocitli mezi dvěma spřáhnutými hrozbami. Nebylo divu, že se s tím rozhodli něco udělat.

„Soudíš, že Banbarrové cílí na obchodní zboží záměrně,“ zamračila se Sunandi, jak tak přemýšlela o Nidžiriho slovech. „Proč? Aby se nám dobytí Gudžáreje nevyplatilo? Aby v Kisuji vyvolali nějakou politickou změnu?“

„To jsem neřekl. Ale jejich taktika vykazuje jistou promyšlenost, nemyslíš?“

Až příliš velkou. Sunandi se zachmuřila. „Tohle není z hlavy žádných omezených kočovných milovníků velbloudů.“

Nidžiriho tváří konečně přelétl záblesk rozmrzelosti, prchavý a mírný. „Nejsou hloupí, Dže Kalawe. Ponižuješ se, když říkáš takové věci."

„Za barbary je přece označuje i tvůj národ!"

„Ale díky obchodu s barbary bohatneme, nezapomeň. Na rozdíl od Kisuy jsme nikdy nedovolili, aby nám předsudky zabránily vidět v nějaké barbarské rase potenciál nebo hrozbu."

Sunandi nad výtkou mávla rukou, založila si paže na prsou a začala přecházet sem a tam. „Banbarrové předtím byli příliš hrdí na to, aby požádali o pomoc v boji se Šadouny — proč by o ni usilovali teď? A proč zrovna o pomoc Gudžáreje, když je jen poníženým zajatcem Kisuy? Pouštní národy si váží síly — Gudžárej žádnou nemá."

„Jestli si tohle myslíš, tak jsi tu hloupá ty," odsekl Nidžiri.

Sunandi zaťala pěsti a rázně se k němu otočila. „Gudžárejské vojsko —"

„Bylo jen částí gudžárejské síly ještě předtím, než přišli Kisuané. Zapomněla jsi na naše vazby na severní země a na východ? Jak říkáš, polovina žinhů jsou pokrevní příbuzní toho či onoho barbarského krále. A taky v naší zemi máme vojenskou kastu, tvoří ji vesměs rození válečníci a od té doby, co jste rozpustili armádu, jenom nečinně sedí — a zuří. Rozpuštění vojska byla chyba — nemáš nejmenší ponětí, kolik práce Hetawě dalo, abychom je udrželi v klidu. I městskou stráž a soukromé síly, které si urození drží k ochraně své půdy… I samotnou Hetawu. Dovedeš si představit, co by mí spoluslužebníci mohli udělat, kdyby je někdo vyburcoval? Už jen ochránci…"

Nidžiri zavrtěl hlavou, přehodil obě nohy na její stranu zábradlí a naklonil se blíž. Sunandi v sobě musela potlačit nutkání před jeho náhlou pozorností ucouvnout. Sběrači by neměli cítit silné emoce, ale Nidžiri byl odjakživa temperamentní. „Vím, co si o nás Kisua myslí. Nazýváte nás ovcemi, které své problémy klidně zaspí. Ale když se hněv Gudžáreje probudí, hoří stejným žárem jako jakýkoli jiný — ba ještě větším, když ho tak často tlumíme. Pokud Gudžárej někdy vybuchne, Kisua nad ním skutečně ztratí vládu."

Sunandi na něj upřeně hleděla a snažila se ignorovat neklid. „Říkals, že nás Hetawa podporuje."

„Hetawa vás podporuje prozatím. Ale jestli se nám naskytne nějaká lepší možnost, Dže Kalawe, jestli nejrychlejší a nejjistější cestou ke stabilitě bude vyvraždění všech Kisuanů na našem území, pak si můžeš být jistá, že přesně na to Hetawa dohlédne." Potom se vztek v jeho očích kupodivu proměnil v něco smutnějšího. „Tolik let, a pořád jsme pro vás cizinci."

„Cizinci ne," namítla Sunandi. Podivně ji to urazilo. „Vím, jak je pro vás mír důležitý."

„Je víc než důležitý, Dže Kalawe. Je to náš bůh." Nidžiri vstal a povzdechl si. „Něco ti říct můžu: tvůj odhad byl správný. Oslovil nás zástupce banbarrského vůdce."

Sunandi zalapala po dechu. „Nevěděla jsem, že mají vůdce."

„Banbarrů je mnoho kmenů, pravda, s mnoha vůdci. Za války se ovšem mění v jedno tělo s jednou hlavou. Muž, s nímž jednáme, se tou hlavou pravděpodobně stane."

„Kdy se s vámi spojili?"

„Po několika prvních nájezdech na město. To, cos mi řekla, jenom potvrzuje, co jsme sami začínali tušit. A neptej se mě, kdy a zda vůbec se to setkání uskuteční. Do záležitostí Hetawy protektorům nic není."

A ona mu pochopitelně nemohla slíbit, že to udrží v tajnosti, když je hlasem protektorů, stejně jako jí on nemohl slíbit trvalou spolupráci. Oba museli sloužit svým pánům.

A tak nechala další otázku otevřenou, aby mu poskytla manévrovací prostor mezi svými závazky a těmi jeho. „A je tu něco, co bys mi prozradit mohl?"

Nidžiri s nepatrným náznakem uznání přikývl. „Když za námi přišel mluvčí hlavy Banbarrů, byl to muž z gudžárejské vojenské kasty. Vysoce postavený — tvrdil, že před porážkou býval generálem. Rodem žinha." Při těchto slovech Sunandi pozoroval.

„Bohyně nás ochraňuj," zašeptala Sunandi. Naskočila jí husí kůže a nebyl za tím pouze noční chlad. Šunhové a žinhové, členové dvou urozených gudžárejských kast, se do armády moc často nehlásili, protože bývali příliš hrdí na to, aby přijímali rozkazy od někoho nižšího původu. Snesli nanejvýš službu sobě rovným. Jednomu rodu by ovšem žinhovský generál sloužil rád, a to i ve vyhnanství.

Nidžiri na její rouhání nic neřekl — snad proto, že cítil, že tentokrát to myslela naprosto upřímně.

„Vem si z toho, co chceš," prohodil. „Teď se vrať ke svému manželovi, než mu začneš scházet." Obrátil se k odchodu a přehodil si přes rameno jeden ze dvou copů spletených na zátylku. To gesto i ty copy jí byly tak dobře známé, až ji z toho trochu zabolelo u srdce.

„Jak se máš, Nidžiri?“ zeptala se.

Nidžiri se zastavil, ale neotočil se k ní. „Dobře, Dže Kalawe.“

„Mně…“ Sunandi zaváhala, načež konečně vyhrkla: „Mně se po něm dokonce stýská. Věřil bys tomu? Nebyli jsme přátelé. Ale i tak…“

Nidžiri se chytil zábradlí. „Jednou se s ním oba zase setkáme. Možná ho dokonce najdeš dřív než já — jsi žena, v Ina-Karechu najdeš cestu snáz. A pořád můžeš snít.“

Na to zapomněla. Nidžiri už byl opravdovým sběračem, platil za moc sběračskou cenu.

„Je mi to líto,“ opáčila. Nedokázala říct, jestli v jeho hlase zazníval tón smutku, nebo prosté odevzdanosti — v každém případě se pod ním skrývala bolest. Sunandi se váhavě natáhla, že mu položí dlaň na rameno, jakkoli nedostatečné to bude. Sotva se ho dotkla, otočil se a chytil ji za ruku.

„Nemusí,“ řekl. Přiložil si hřbet její ruky k tváři a na chvíli se o ni opřel, zavřel oči a snad si představoval, že ta ruka patří někomu jinému. Sunandi v tu chvíli napadlo, jak hrozně musí být osamělý, sběračů se totiž nikdo nedotýkal, aspoň ne záměrně. Poskytovali útěchu ostatním, ale svou bolest nesli sami.

K Sunandinu údivu však Nidžiri otevřel oči a zamračil se. „Tímhle tempem se s ním nikdy nesetkáš. Proč jsi za mnou nepřišla? Víš, že bych ti pomohl.“

A než se stačila zeptat, o čem to mluví, zvedl ruku k jejímu obličeji. Sunandi instinktivně zamrkala a ucítila, že se jí konečky prstů na okamžik dotkl očních víček a pak ji pustil. Když otevřela oči,

vyhoupl se na zábradlí a klesl na něm do dřepu, hbitý jako pták.

„Už mě nevolej," řekl přes rameno. „Věci se mění příliš rychle. Špatně jsem se vyjádřil, Dže Kalawe, když jsem poznamenal, že nám nerozumíš. Rozumíš nám, jak jen cizinec může, a lépe než ostatní Kisuané. Proto ti odpustím, ať už tě protektoři přimějí k čemukoli."

Zatímco na něj Sunandi zírala a snažila se to pochopit, on se na zábradlí postavil. Hravě držel rovnováhu, z výšky si nic nedělal. Chytil se římsy nad sebou a jediným plynulým pohybem se k ní přitáhl. Pak zmizel.

Co udělal, Sunandi pochopila, až když se vrátila do postele. Přesněji řečeno to pochopila až ráno, když se probudila v Anziho náruči, spokojená a odpočatá jako už roky ne. Anzi si ji k sobě v noci přitáhl, bezpochyby s ní hýbal. Ona se ale ani na chvilku nevzbudila.

5

Nositel desátku

„Ne," řekl Mni-inh.

Hanani nechala hlavu skloněnou a ruce měla složené před sebou, dlaněmi dolů. Mni-inh seděl na čalouněné lavici, mnul si koleno a zamračil se, když se ukázalo, že Hanani nemá v úmyslu se pohnout.

„Řekl jsem ne, Hanani." Narovnal se a upravil si červený bederní závěs. „Hetawa už se rodině toho nositele desátku omluvila. Má se mu dostat plného formálního pohřbu v hetawské vlastní kryptě, což je pocta, jaké se obvykle dostává pouze Hanandžiným služebníkům. Nechť to postačí."

„Hetawa jeho smrt nezavinila," odvětila Hanani a nezvedala oči od jeho hrudi. Na bledé pokožce ve slabém ranním světle vypadaly rubíny na límci jeho úřadu jako kapky krve.

Mni-inh sebou trhl a napřímil se. Sdílečská síň bývala mezi svítáním a polednem většinou prázdná, protože ti, kdo pracovali v nočních hodinách, spali a zbytek se věnoval obvyklým denním povinnostem v Síni požehnání nebo v bylinkovně. Těch několik málo, kteří v Síni trávili volno na lavičkách nebo v jejích zákoutích,

bylo hluboce pohrouženo do studia nebo rozhovorů s ostatními. Nikdo se na Hanani a Mni-inha nedíval, Mni-inh kolem sebe nicméně zakmital očima, aby měl jistotu, a než znovu promluvil, naklonil se blíž. „Ty za to taky nemůžeš, hlupáčku! Nedělej za Jehamwyho jeho práci, Hanani. Jak můžeš čekat, že ti Rada uvěří, že jsi způsobilá, když tomu nevěříš ty sama?"

Hanani zvedla hlavu a Mni-inh se překvapeně odtáhl. „Není to tak, že bych nebyla přesvědčená o své způsobilosti, Mni-inhu-bratře. Jak bych mohla, když jsi mě učil ty?"

„Tak proč navštěvovat rodinu toho nositele desátku?"

Tuto otázku si Hanani pokládala celou noc, v hodinách, kdy plakala, modlila se a nakonec se ukolébala ke spánku. Nic se jí nezdálo; její modlitby za mír nebo porozumění zůstaly bez odezvy. A tak se ráno probudila s hlavou plnou jediného nutkání: zjistit, proč Daju zemřel.

„Jelikož teď v srdci nemám ani trochu míru," řekla. Mni-inh se zamračil a odtáhl se ještě víc. „Prázdnotu po něm přišly vyplnit pochybnosti. Nechtěla jsem toho po Dajuovi vážně moc, a moc rychle? Nezemřel ten nositel desátku proto, že jsem očekávala od dítěte, že udělá práci dospělého? Víš, co pochybnosti dokážou udělat s narkomancií, bratře. I kdyby mi radní neudělil zákaz, odmítla bych teď provádět léčení."

Mni-inh si povzdechl a zazněla v tom marnost. „Tomu rozumím. Ale jak ti uleví od pochybností, když se omluvíš truchlící vdově — která tě možná obviňuje z manželovy smrti, ať už za to můžeš nebo ne?" Náhle

zvážněl. „Počkat. Už vím, o co tady jde. Je to poprvé, co se vyrovnáváš se smrtí."

„O to nejde," opáčila Hanani, musela však před jeho soucitným pohledem uhnout očima. V prvních měsících učení přitom Mni-inha podezřívala, že je v hloubi duše sadista, nějak to před sběrači skrývá, ale pod záminkou výcviku neochotných učňů svým sklonům dává s radostí průchod. Byl na ni dvakrát tvrdší než ostatní sdíleči na své učně — mladíky —, a když si stěžovala, podotkl, že bude muset být dvakrát tak dobrá, aby překonala obavy prosebníků z jejího pohlaví. A ona by vzala jed na to, že musí překonat i jeho nenávist.

Ale jak měsíce přešly v roky a Hanani vyspěla, konečně jí začalo docházet, že drsnost Mni-inh jenom hraje. Skutečná osobnost pod ní byla mnohem jemnější. Až příliš jemná, domnívala se teď Hanani a notně jí chyběl klid a stoicismus, jež od Hanandžiných služebníků očekávali věřící. Když Hanani někdo znevažoval, vykládal si to jako osobní urážku; neustále se rozčiloval, jak pomalu se Hetawa mění; zapomínal na takt a říkal věci, které poškozovaly jeho postavení mezi soucestnými bratry. Je pravda, že díky své neortodoxnosti pro ni nejspíš byl tím nejlepším učitelem, bývaly ovšem chvíle, kdy si Hanani říkala, že jeho mladší, přísná verze byla snesitelnější než ten neomalený a přehnaně ochranitelský starší bratr, jímž se posléze stal.

„Setkání s ní mi uleví," prohlásila nakonec pevně. „A taky prostě potřebuju zjistit víc, Mni-inhu-bratře. Potřebuju poznat muže, který s Dajuem zemřel. Potřebuju pochopit, co se stalo, nebo se o to aspoň pokusit. Jinak už nepoznám klid."

Mni-inh na ni hleděl. Nakonec si opět povzdechl a přejel si rukou po zvláštních, vlnitých, mastně vyhlížejících vlasech. „Dobře. Běž."

Hanani hned vyrazila a ušla tři kroky, když vtom vyhrkl: „To jdeš hned? No, to je jedno, asi bys měla jít, než si to rozmyslím. Jen si dávej pozor."

„Děkuju, Mni-inhu-bratře!"

Mni-inh si něco zamumlal pod nos a Hanani tušila, že nešlo o modlitbu.

Opustila tedy Sdílečskou síň, zamířila do Síně požehnání a přešla obrovským otevřeným nádvořím vnitřní Hetawy. Když zkřížila cestu dvěma učitelským učňům obtíženým svitky, zadívali se na ni; jen co se jim vzdálila z doslechu, začali si šuškat. Postarší ochránce sedící na vstupní terase si ji prohlížel přimhouřenýma očima, jako by si ji chtěl řádně změřit. Hanani na něj kývla; on jí kývnutí oplatil.

Hanani snadno uhádla, co se skrývalo za mnoha pohledy, které po ní celé ráno vrhali. Za úsvitu se připojila ke skupinovému modlitebnímu tanci a cítila v zádech spoustu očí. V lázních si někteří učni dávali neobyčejně záležet na odvracení zraku od její nahoty. Ne všichni další služebníci se domnívali, že je zodpovědná za dvě úmrtí, to věděla. Z těch pohledů a šepotu bylo nicméně zřejmé, že si jich to myslí hodně.

Kdyby se necítila tak sklesle, ty pohledy by si vybraly svou daň. Takhle ji nic nemohlo bolet víc než ztráta Dajua.

Síň požehnání jí poskytla určitou úlevu, protože sdíleči ve službě byli příliš zaneprázdněni, než aby vůbec pohlédli jejím směrem. Fronta prosebníků byla

delší než obvykle, o polovinu delší než řada nositelů desátku. Téměř každý ve frontě prosebníků měl nějaké viditelné zranění — ruku v šátku, obvázanou nohu nebo hlavu. Další zranění po banbarrském nájezdu, došlo Hanani, a s nimi úrazy obvyklé v období sklizně a při každodenním životě ve městě. Jako první ošetřili ty, co na tom byli nejhůř, jako třeba Hanani toho vojáka včera. Teď měli čas a magii na ostatní.

Kdybych tam byla taky, šlo by to rychleji, pomyslela si, když míjela stupínek. Takové úvahy ovšem neskýtaly mír a postrádaly smysl, a tak šla dál.

Velká dvoukřídlá bronzová vrata byla otevřená veřejnosti, a když Hanani vyšla z chladné, tmavé Síně do hluku a jasu ulice, zastavila se na schodech, aby si oči zvykly. Venku panovalo takové horko, že ji z toho rozbrněla kůže — nejdřív příjemně, ale zanedlouho se začala potit. Zastínila si rukou oči a rozhlédla se po rušném, přeplněném prostranství Hetawského náměstí. Poblíž spatřila hrstku věřících, seděli na schodech a modlili se, a za nimi se pohybovali obchodníci a prodávali kolemjdoucím vodu a nakrájené ovoce. Na hlavní třídě na druhé straně náměstí se mlely tucty lidí, hrnuly se na tržiště, na nábřeží a sny vědí, kam ještě. Příliš mnoho lidí, příliš velký chaos a příliš mnoho těch, co by mohli zírat na její splácnutá, stažená prsa nebo na rudý mužský bederní závěs upevněný kolem jejích širokých ženských boků. Do města nikdy nechodila ráda. Ale…

Jak se po těch zaneprázdněných, čile se pohybujících lidech rozhlížela z hetawských schodů, nikdo se na ni ani nepodíval. A jakmile se připojila k jejich

rušnému proudu, ti, kteří se na ni podívali, se pozastavovali pouze nad tím, že je žena v mužských šatech. Nevěděli, co udělala, a bylo jim to úplně ukradené. Bylo to zvláštní, a když se na to podívala takhle, kdovíproč se jí ulevilo.

„Měla bys mít doprovod, sdíleči-učni."

Hanani zvedla oči k malým balkonům, jež shlížely na hetawské schody. Dřepěli tam dva muži odění v černých bederních závěsech, onyxových límcích a tiché, smrtící nehybnosti. V tom, který na ni promluvil, poznala Anarima, staršího člena cesty ochránců. Druhého ochránce neznala. Zatímco Anarim soustředil pozornost na ni, on stále sledoval schody a ulice pod nimi, s očima na stopkách strážil Bohynin chrám a uctívače.

Hanani se přesto uklonila oběma. „Sloužit prosebníkům ve městě už jsem byla mnohokrát, ochránce. Vyznám se."

„O tom nepochybuju, učni. Ale proto jsem doprovod nenavrhoval." Anarim byl šlachovitý stejně jako většina příslušníků jeho cesty — jednalo se o jistý důsledek jejich výcviku. U něj to bylo o to výraznější, že byl vysoký a útlý, s dlouhými prsty, hranatým obličejem a seversky tenkými rty. Tyto tenké rty sebou teď zacukaly ve slabém nesouhlasu, jinak se ovšem ochránce dál tvářil netečně. Hanani hned poznala, že ten nesouhlas nepatří jí. „Vypadá to, že Kisuané teď nedokážou zabránit nájezdům a dalšímu neklidu ve městě. Nevládne takový mír, jaký by měl. Já nebo někdo jiný z mé cesty tě můžeme doprovodit."

Hanani se nad tím zamyslela, ale pak zavrtěla hlavou. „Jdu se kát před cizím člověkem, ochránce

Anarime. Nemuselo by působit dobře, kdybych si s sebou vzala stráž. Krom toho," a s tím pokynula ke svému oděvu, „tyhle závěsy mi poskytují nemalou ochranu. Zas tak moc se toho kvůli Kisuanům nezměnilo."

„Dobrá, učni. Jdi — a vrať se — v Jejím míru." Nato před ní k jejímu velkému údivu sklonil hlavu. Hanani jen zírala, protože byla pouze učeň a on, člen Rady cest, patřil k nejváženějším hetawským služebníkům. Jakmile však Anarim hlavu zase zvedl, zaujal opět hlídkující postoj, očima pátral na náměstí po možných hrozbách a bylo by neuctivé rozptylovat ho řečmi o takových malichernostech.

Sdělení ovšem bylo jasné: přinejmenším on věřil, že vinu za úmrtí nenese ona. Vykročila dál a nevěděla, jak se cítit — bylo jí nicméně lépe.

Nositel desátku se jmenoval Bahenamin a byl bohatým příslušníkem kupecké kasty. Jeho rodina žila na okraji Čtvrti urozených, nedaleko Jafajské zahrady — v západní polovině města, za řekou. Hanani mohla svůj hetawský symbol s měsíční slzou ukázat nějakému rikšovi a nechat se kamkoli dovézt, ale váhala s tím. Symbol měla používat pouze v záležitostech Hetawy. Dá se omluva za smrt považovat za dostatečně pádný důvod? To Hanani netušila, netoužila však po tom, aby to musela obhajovat před Radou. Šla po svých.

Davy lidí a ruch v ulicích jako vždy tvořily nepříjemný kontrast ke klidnému řádu hetawského komplexu. Hanani na hlavní ulici plynula s proudem, který ji okamžitě přiměl nasadit svižný krok, jaký byl v Hetawě přijatelný jedině v naléhavých případech. Když

procházela tržištěm, provoz zpomalil, zhoustl a všichni byli natěsnaní na sobě a strkali do sebe, ačkoli pro to Hanani neviděla jiný důvod než zcela míruprostou povahu této lidské řeky: na řekách se nevyhnutelně tvoří peřeje. Zde si Hanani prorážela cestu lokty a rukama, ostatní jí zase šlapali po nohách v sandálech a někdo jí polil paži pivem. Kdo si všiml jejích rudých závěsů, ten jí uhnul, většina lidí ji ovšem vůbec neviděla. Hanani ne poprvé zalitovala, že některá její pramáti nezaujala na jednu dvě noci nějakého pohledného, vysokého příslušníka vyšších kast.

U nábřeží provoz prořídl, Snivce díky — i když za to mohl hlavně zápach. U nejsevernějšího městského mostu se činili obchodníci s rybami, prodávali ze člunů sušené mořské řasy a ranní úlovky. Byly tu i ty z předešlých dnů, hnily ve zvláštních zapečetěných urnách pod mostem. Výsledná břečka po uzrání obohacovala půdu hospodářství na okrajích údolí Bohyniny krve, v místech, jež ležela mimo dosah záplav, které Gudžáreji každoročně navracely úrodnost. Přestože byly urny s břečkou zapečetěny smolou, voskem a pastou z hekeových semen, unikalo z nich dost odporného zápachu, aby z něj Hanani slzely oči. Zadržela dech a pospíšila si přes most, zastavila se, jenom když jí přes cestu přeběhla skupina toulavých karakalů, kteří pronásledovali jednoho příslušníka svého druhu, nesoucího rybí hlavu.

Posléze Hanani dorazila k Jafajské zahradě. Bahenaminův dům byla vysoká budova v kisujském slohu, s překlady z modrého dřeva, a stála na rohu ulice naproti samotné zahradě. Rodové piktogramy byly vyřezané do hole umístěné poblíž vchodu. Nad cihlami

chodníčku, který k němu vedl, se třepotali motýli s leopardími skvrnami, tančili v horkém oparu — Hanani si dávala pozor, aby na žádného z těch krásných tvorů nešlápla. Dveře se k jejímu překvapení otevřely dřív, než k nim stačila dojít, a vystoupila z nich služka. V rukou nesla závěs v tom nejtmavším odstínu indiga — ve smuteční barvě. Na sobě měla krátké pouzdrové šaty s modrými tkanými vzory, místo aby chodila s obnaženou hrudí, jako to v horkých dnech dělávala většina služebnictva — truchlící rodina pro případ návštěv zůstávala ve formálním odění.

Hanani počkala, až služka ovine závěs kolem rodové hole — když ji pak dívka zahlédla, taky se zastavila a překvapeně zamrkala. „Zdravím, cizinko. Hledáš tu někoho?"

Hanani se uklonila a na pozdrav obrátila ruce dlaněmi vzhůru. „Přicházím z Hetawy. Přála bych si mluvit s rodinou kupce Bahenamina."

„Toto je jeho dům, nechť navěky dlí v Jejím míru." Služka na Hanani zůstala hledět ještě po jeden nádech a s dobře známým zmateným výrazem po ní sjela očima. „Z Hetawy, povídáš?"

„Ano," odpověděla Hanani a čekala. Bederní závěsy k oznámení její totožnosti stačily, nebo by aspoň stačit měly. Jako další ujištění pro případné pochybovače si vždycky brala i límec z malých leštěných karneolů, který dostala, když nastoupila na cestu sdílečů. Díky límci, závěsům a drbům, jež se šířily městem, ji většina lidí poznala na první pohled: jediná žena, které bylo dovoleno vydat se po jedné ze čtyř svatých cest ve službě Bohyni.

Služce to chvíli trvalo, ale nakonec se jí tvář rozzářila porozuměním. Teprve potom Hanani dodala: „Jsem Hanani, učeň na cestě sdílečů."

Služka si konečně vzpomněla na slušné vychování a pokývla hlavou. „Pojď prosím dovnitř, sdíleči-učni."

Vstoupily do předsíně. Bylo tam mnohem chladněji než venku a bylo to podstatně příjemnější než pozdně odpolední parno. Předsíň se otevírala přímo do skromného rodinného atria, kde keříky a různé další rostliny obklopovaly pěknou, slušně velkou datlovou palmu. Díky stínům jejího listoví bylo atrium celé pruhované. Pod palmou se nacházelo hnízdo z polštářů a přikrývek. V něm ležela zavalitá prošedivělá žena v tmavě indigové kisujské říze. Když k ní služka přistoupila a promluvila na ni, Hanani spatřila, že ženina tvář je vrásčitá a opuchlá a oční bělma má zarudlá od pláče. Zatímco však služka hovořila, žena nespouštěla zrak z Hanani a po chvíli jí pokynula, ať jde blíž.

Hanani vstoupila do zahrady a uklonila se přes obě ruce. „Děkuji, žes mě poctila svou pohostinností."

Služka jí spěšně přichystala polštářek. Žena k němu kývla a řekla: „Prosím, posaď se, sdíleči-učni, a buď vítána. Jmenuju se Danne. V bdění jsem byla Bahenaminovou první chotí."

Hanani se posadila a služka se na nějaké neviditelné Danneino znamení vzdálila.

„Přišla jsem se omluvit," začala Hanani, jakmile uplynula dostatečně dlouhá doba v tichu a míru. Uvnitř byla Hanani celá napjatá, byť už dospěla k rozhodnutí, že přijme všechna slova, kterými ji ta žena zahrne, a snese jakýkoli hněv. „Cítím za smrt tvého manžela